

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΡΓΑ: PROKOFIEV - STRAVINSKY

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΙΔΗΣ

ΣΟΛΙΣΤ
ADALBERT SCOCIC

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

29

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΜΕΓΑΡΟ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

21:00

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Α' μέρος

S. Prokofiev

«Sinfonia Concertante» για βιολοντσέλο και ορχήστρα
έργο 125

Τα μέρη του έργου:

Γαϊτανάκια της άνοιξης
Τελετές των αντίπαλων φυλών
Πομπή του Σοφού
Ο Σοφός
Χορός της Γης
Τελετή των προγόνων
Ο χορός της θυσίας (η Εκλεκτή)

Σολίστ: **Adalbert Scocic**

Β' μέρος

I. Stravinsky

"Le sacre du printemps" (Η ιεροτελεστία της Άνοιξης)

Τα μέρη του έργου:

- I. **Η Λατρεία της Γης**
Εισαγωγή
Τα μάγια της άνοιξης
Χοροί των παρθένων
Τελετουργική Απαγωγή
- II. **Η Θυσία**
Εισαγωγή
Μυστικοί κύκλοι των παρθένων
Επίκληση των προγόνων

S. Prokofiev: «Sinfonia Concertante» για βιολοντσέλο και ορχήστρα, έργο 125

Χρόνος σύνθεσης του έργου: 1950-1952

1η εκτέλεση: 18 Φεβρουαρίου 1952 στη Μόσχα, M. Rostropovich (τσέλο), S. Richter (μαέστρος)

Το έργο είναι αφιερωμένο στον M. Rostropovich

Ο Σεργκέι Προκόφιεφ (1891-1953) ολοκλήρωσε τις μουσικές του σπουδές στο Ωδείο της Αγ.Πετρούπολης. Ξεκίνησε ως εξάιτερος πιανίστας, προβάλλοντας και δικά του κοντσέρτα. Το 1918 εγκατέλειψε τη Ρωσία. Μέχρι το 1933 έμεινε στην Αγγλία, την Αμερική και τη Γαλλία. Στο Παρίσι συνεργάστηκε με τα μπαλέτα Ντιαγκίλεφ. Επιστρέφοντας στη Ρωσία εισέπραττε για το έργο του άλλοτε επαίνους, άλλοτε απόρριψη. Οι συνθέσεις του περιλαμβάνουν όλα τα είδη μουσικής, σκηνική και, κυρίως, συμφωνική. Κυμαίνονται ανάμεσα στο "κλασικό" και το "γκροτέσκο", με προτίμηση στη μελωδική γραμμή παρά στο ρυθμό.

Η Sinfonia Concertante για βιολοντσέλο και ορχήστρα βασίζεται σε υλικό του πρώτου Κοντσέρτου για βιολοντσέλο, έργο 58, το οποίο εκδόθηκε αμέσως μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Αργότερα, σε συνεργασία με τον Μσισλάβ Ροστροπόβιτς, ο Προκόφιεφ συνέθεσε την επιδιαφύρουσα Sinfonia Concertante, έργο 125.

Στο έργο εναλλάσσονται οι ρυθμοί *Andante*, *Allegro Giusto*, *Andante con moto*. Το τσέλο, ενώ συμμετέχει διαρκώς, λειτουργεί συχνά σαν μέλος της ορχήστρας, κάτι που εξηγεί και τον τίτλο του έργου. Διάφορα θέματα σχηματίζουν ενότητες και, παραλλαγμένα, συνδέουν τα μέρη μεταξύ τους. Το όλο έργο επικεντρώνεται στο φθόγγο μι, στην αρχή σε ελάσσονα, και αργότερα σε μείζονα τρόπο, ώστε να δημιουργείται μια φωτεινή κορύφωση, ειδικά προς το τέλος.

I. Stravinsky: "Le sacre du printemps" (Η ιεροτελεστία της Άνοιξης)

Χρόνος σύνθεσης του έργου: 1910-1912

1η εκτέλεση: 29 Μαΐου 1913 στο Παρίσι, P.Monteux (μαέστρος), B.Nijinski (χορογράφος)

Ο κορυφαίος Ρώσος συνθέτης Ίγκορ Στραβίνσκυ (1882-1971) παρουσιάζει πολλαπλές αλλαγές στην εξέλιξη της δημιουργικότητάς του. Απ' τον χαρακτηρισμό του "νεαρού αγρίου", όπως τον αποκάλεσε ο Ντεμπυσσύ μετά την πρεμιέρα της Ιεροτελεστίας το 1913, ο Στραβίνσκυ άλλαξε συχνά το στυλ του, πάντα ανοιχτός τόσο σε στοιχεία της παλιάς μουσικής (βλ. λ.χ. Πουλτινέλλα) όσο και της σύγχρονης (λ.χ. του δωδεκαφθογγισμού). Αντίστοιχα ποικίλλουν και οι φόρμες που χρησιμοποιεί, από μπαλέτο μέχρι συμφωνία και όπερα, χαρακτηριστικά της μοναδικότητάς του.

Ο συνθέτης γράφει για την Ιεροτελεστία: "Όταν ολοκλήρωσα τις τελευταίες σελίδες απ' το Πουλί της Φωτιάς, μου ήρθε ξαφνικά το όραμα μιας μεγάλης παγανιστικής τελετής: σοφοί γέροι κάθονται σ' έναν κύκλο και παρακολουθούν το χορό του θανάτου μιας νεαρής κοπέλας, η οποία θα θυσιάζονταν για να κατευνάσει το θεό της άνοιξης. Αυτό ήταν το θέμα της Ιεροτελεστίας της Άνοιξης".

Η εξαιρετικά προκλητική για την εποχή αυτή ιδέα μιας μουσικής "ιεροτελεστίας" αν και θεωρήθηκε μεγάλο θεατρικό σκάνδαλο, αποτέλεσε το έναυσμα για την εξέλιξη του μοντέρνου μπαλέτου.

Το έργο χωρίζεται σε δύο ενότητες: Τη λατρεία της Γης (I) και τη Θυσία (II). Βασικά χαρακτηριστικά είναι τα απλοϊκά, σύντομα μοτίβα, με κυρίαρχο το ρυθμό αντί της μελωδίας, που διατυπώνουν ένα νοητό "style barbare" (ύφος βάρβαρο). Τα μοτίβα αυτά μεταμορφώνονται με νέους τονισμούς ή εντάσσονται σε διαφορετικό τονικό ή ρυθμικό περιβάλλον και παρουσιάζονται από πολύπλοκους συνδυασμούς ηχοχρωμάτων.

Evelin Voigtmann

Η Κ.Ο.Θ. ιδρύθηκε το 1959, ως τμήμα του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, με τον αρχικό τίτλο «Συμφωνική Ορχήστρα Βορείου Ελλάδος». Μετονομάστηκε σε Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης τον Οκτώβριο του 1969, όταν, έπειτα από συνεχείς προσπάθειες του ιδρυτή και διευθυντή της, Σόλωνα Μιχαηλίδη, τέθηκε υπό την αιγίδα του Κράτους.

Μετά το Σ. Μιχαηλίδη, τη διευθυντική «σκυτάλη» της ανέλαβαν σημαντικοί Έλληνες καλλιτέχνες όπως οι Γεώργιος Θυμής, Άλκης Μπαλτάς, Κάρλος Τρικολίδης, Κοσμάς Γαλιλαίας, Κωνσταντίνος Πατσαλίδης, Λεωνίδας Καβάκος. Σήμερα η Κ.Ο.Θ. αριθμεί εκατό περίπου μουσικούς και αναπληρωτές διευθυντές της είναι ο μόνιμος Αρχιμουσικός της Κάρλος Τρικολίδης.

Πλασιώνοντας, στη διάρκεια της καλλιτεχνικής της παρουσίας, τις συναυλίες της με ονόματα διεθνούς ακτινοβολίας, η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης έχει συνεργαστεί με διάσημους αρχιμουσικούς, όπως οι Α. Khatchaturian, I. Horenstein, E. Kurtz, J. Simonov, W. Nelsson, O. Koch, O. Δημητριάδης και σολίστες σαν τους M. Rostropovich, N. Gutman, M. Maisky, P. Fourier, B.L. Gelber, Δ. Ζγούρο, Α. Καβάκο, V. Spinakov κ.α. Έχει πρωτοπαρουσιάσει έργα Ελλήνων συνθετών, ενώ πραγματοποίησε εκδηλώσεις-αφιερώματα στη μνήμη δημιουργών όπως οι Καλομοίρης, Νικήτας, Βάρβογλης, Ευαγγελάτος κ.α. Ξεχωριστή θέση στη δράση της κατείχε πάντοτε η προώθηση νέων ταλέντων (αναφέρεται χαρακτηριστικά ο διαγωνισμός νέων καλλιτεχνών που διοργάνωνε η Κ.Ο.Θ. επί σειρά ετών, με παρουσίαση των επιτυχόντων στις συναυλίες της, όπως και η λειτουργία της Ορχήστρας Νέων της Κ.Ο.Θ. στο θέατρο «Αυλαία»). Κάθε χρόνο η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης πραγματοποιεί περίπου σαράντα συναυλίες στη Θεσσαλονίκη και σε πόλεις της Ελλάδας.

Το 1989, γιόρτασε τα 30 χρόνια της με συναυλίες στη Λευκωσία και τη Λεμεσό της Κύπρου, τιμώντας, παράλληλα, τον ιδρυτή της, Σόλωνα Μιχαηλίδη, ενώ το 1997 υποδέχθηκε πανηγυρικά την ανακήρυξη της Θεσσαλονίκης σε Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, δίνοντας τη συναυλία της έναρξης, σε συνεργασία με τον «ΟΠΠΕΘ '97». Στο ενεργητικό της Ορχήστρας καταγράφονται, επίσης, συναυλίες για τη Διεθνή Αμνηστία, τη μνήμη του Πολυτεχνείου κ.α. Τον Απρίλιο του 1999 εμφανίστηκε στο φεστιβάλ «Zino Francescatti» της Μασσαλίας, στα πλαίσια του εορτασμού των 2.600 χρόνων της πόλης.

Στις 2 Ιανουαρίου 2000, η Κ.Ο.Θ. συμμετείχε στη Γιορτή Εγκαινίων του Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης.

ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΡΙΚΟΛΙΔΗΣ

Γεννημένος το 1947 στο Μπαντ Άουσε της Αυστρίας, από Έλληνα πατέρα και Αυστριακή μητέρα, σπούδασε στις Ανώτατες Μουσικές Σχολές της Βιέννης και του Σάλτσμπουργκ βιολί, σύνθεση και κρουστά.

Διακρίθηκε με πρώτα βραβεία στους διεθνείς διαγωνισμούς στο Μπεζανσόν (1970), Φλωρεντία (1971), Βουδαπέστη (1977), όπου και του απονεμήθηκαν και τα

υπόλοιπα 12 ειδικά βραβεία.

Από το 1972 ως σήμερα είναι μόνιμος Αρχιμουσικός της Κ.Ο.Θ.. Ήταν ακόμη πρώτος Μαέστρος (1ος Καπελμπίστερ) σε διάφορες όπερες στη Γερμανία και την Ουγγαρία (1973-80) και μόνιμος μαέστρος του Γαλλικού Εθνικού Μπαλέτου «Ρολάν Πετί» της Μασσαλίας (1979-84), μόνιμος φιλοξενούμενος Μαέστρος της Εθνικής Συμφωνικής Ορχήστρας της Ισλανδίας (1984-87) και, από το 1991, Γενικός Μουσικός Διευθυντής της Φιλαρμονικής Ορχήστρας του Ντέμπερτσεν της Ουγγαρίας.

Συνεργάστηκε με διάσημες ορχήστρες όλου του κόσμου, όπως η Orchestre Nationale ORTF, η Ράσιαν Νάσιοναλ Όπερα και οι Συμφωνικές Ορχήστρες του Βερολίνου, της Νυρεμβέργης, της Πράγας, της Μελβούρνης, της Ουγγρικής Ραδιοτηλεόρασης. Επίσης διηύθυνε τη BBC Νάσιοναλ, τις Ραδιοφωνικές Ορχήστρες του Ελσίνκι, Χάλβερσαμ, Σόφιας, Βουκουρεστίου, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Δρέσδης, της Σλοβενίας, της Αρμενίας κ.α.

ADALBERT SKOCIC

Ο Αυστριακός τσελίστας Adalbert Skocic γεννήθηκε το 1939. Άρχισε τη μουσική του εκπαίδευση σε ηλικία έξι ετών. Στα δεκατέσσερά του χρόνια εισήχθη στην Ανώτατη Μουσική Σχολή της Βιέννης, στην τάξη τσέλο του καθηγητή Richard Krotschak, απ' όπου πήρε δίπλωμα με διάκριση το 1963 και επιλέχθηκε να παίξει σε συναυλίες ανταλλαγών με τις Ανώτατες Μουσικές Σχολές του Βελγίου, της Δανίας, της Σουηδίας και της Γερμανίας.

Το 1961 διακρίθηκε ως φιναλίστ στο Διεθνή Διαγωνισμό Τσέλου στη Γενεύη και το 1963 έγινε μέλος της Φιλαρμονικής Ορχήστρας και της Κρατικής Όπερας της Βιέννης, όπου έμεινε πάνω από είκοσι χρόνια.

Πραγματοποίησε πολυάριθμες περιοδείες σε Ευρώπη, Αμερική, Ιαπωνία και Αυστραλία, ενώ έχει σημαντικότητα δισκογραφική παρουσία.

Κάθε χρόνο διδάσκει σε Masterclass τσέλου στην Ιαπωνία. Συνέπραξε ως σολίστ με επιφανείς ορχήστρες, όπως όλες οι συμφωνικές ορχήστρες της Βιέννης, οι διάσημες ορχήστρες των ραδιοφωνικών σταθμών της Κολωνίας, της Μπρατισλάβα, του Μονάχου και της Βιέννης, καθώς επίσης και με την Φιλαρμονική Ορχήστρα της Osaka και τη Συμφωνική Ορχήστρα του Hamamatsu.

Ο Adalbert Skocic παίζει ένα τσέλο Matteo Goffriller του 1698.